

Fransada fermerlər Makronu istefaya çağırdılar

Etirazçılar polisi torpaq, saman və yumurta atəşinə tutublar

Fransızlar da Avropa Birliyinin "yaşıl siyasət"lərinə qarşı vahid cəbhə kimi çıxış edərək, ötən həftənin sonunda bir çox dünya mediasının diqqətini çəkiblər. Bazar günü səhər saatlarında etirazçılar Parisdə Beynəlxalq Kənd Təsərrüfatı Sərgisinin pavilyonuna daxil olublar. Həmin vaxt prezident Emmanuel Makron orada olub. Etirazçılar dövlət başçısının fermerlər birliklərinin nümayəndələri ilə danışıqlar apardığı yerə yaxınlaşmaq istəsələr də, təhlükəsizlik orqanları əməkdaşları onların qarşısını kəsiblər. Nəticədə toqquşmalar olub, Makronu istefaya çağıran izdiham polisə torpaq, saman və yumurta atıb.

Makron isə öz növbəsində, qəzəbli etirazçıları sakitləşdirməyə çalışaraq bildirib ki, böhranı bir neçə saata həll etmək olmaz və bunun üçün vaxt lazımdır.

Xatırladaq ki, Beşinci Respublikada fermerlərin etirazları yanvarın 18-də başlayıb. Nümayişçilər hakimiyyətə 100-dən çox iddia təqdim ediblər.

Fransada fermerlər Makronu istefaya çağırdılar

Etirazçılar polisi torpaq, saman və yumurta atəşinə tutublar

Avropa aylardır davam edən fermer etirazları epidemiyası ilə üzləşib. Nümayişçilər təkcə yolları bağlamaqla kifayətlənmirlər. Son günlər avropalı fermerlərin əsas etiraz aksiyaları Belçikanın paytaxtı Brüsseldə keçirilir. Avropa İttifaqının hər tərəfindən fermerlər kənd təsərrüfatı nazirlərinin iclası olan binanın qarşısına toplaşblar.

Etirazçılardan biri deyir: "Biz bütün Avropa fermerləri ilə birləşmək üçün İspaniyadan gəlmişik. Təbii ki, hər bir ölkədə fermerlərin öz problemləri var. Hər kəs üçün aktual olanlar da mövcuddur. Həmin problemlərə qarşı da eyni tələblərimiz var. Məsələn, bürokratiya dəhşətlidir".

Fermer Frans Kallen etiraz aksiyaları iştirakçıları arasında çoxlu gənclərin olduğunu vurğulayaraq, yaranmış vəziyyətlə bağlı narahatlığını bildirib: "Biz gələcəyimizdən narahatıq. Belə şəraitdə heç nə planlaşdırma bilmərik. Kənd təsərrüfatına investisiya qoymağa dəyərmimi?"

900 traktorla Brüsselə gələn fermerlər şəhərin mərkəzində peyin səpib və təkərləri yandırblar. Nəticədə polislə toqquşma baş verib, hüquq-mühafizə orqanları təzyiqli su şırnaqlarından istifadə ediblər. 3 polis əməkdaşının xəsarət aldığı bildirilir.

Xatırladaq ki, Avropa ölkələrində fermerlər ilin əvvəlindən etiraz aksiyası keçirirlər. "Traktor yürüşləri" adlanan aksiyalarda Almaniya, Fransa, Litva, Portuqaliya və Niderlanddan fermerlər iştirak ediblər.

Fermerlər bizneslərinin gəlir gətirmədiyindən şikayətlənirlər. Onlar başqa ölkələrdən ucuz kənd təsərrüfatı məhsullarının gətirilməsinə qarşıdırlar. Özü də bu, Avropa İttifaqı daxilində yüksək istehsal standartlarının mövcudluğu ilə bağlı böyük xərclərin tələb olunduğu bir vaxtda baş verir.

Brüssellə eyni vaxtda İspaniyanın paytaxtında da etiraz aksiyaları keçirilib. "El Mundo" qəzetinin məlumatına görə, Madriddə "Sonumuz sizin acliğımız olacaq" şüarı ilə keçirilən nümayişə 20 min adam və 100 traktor toplaşib. Fermerlər qəzəblərini nümayiş etdirməyin yollarından biri kimi baş nazir Pedro Sançesin və kənd təsərrüfatı naziri Luis Planasin müqəvvalarını yandırmağı seçiblər.

Fransızlar da Avropa Birliyinin "yaşıl siyasət"lərinə qarşı vahid cəbhə kimi çıxış

edərək, ötən həftənin sonunda bir çox dünyada mediasının diqqətini çəkiblər. Bazar günü səhər saatlarında etirazçılar Parisdə Beynəlxalq Kənd Təsərrüfatı Sərgisinin pavilyonuna daxil olublar. Həmin vaxt prezident Emmanuel Makron orada olub. Etirazçılar dövlət başçısının fermerlər birliklərinin nümayəndələri ilə danışıqlar apardığı yərə yaxınlaşmaq istəsələr də, təhlükəsizlik orqanları əməkdaşları onların qarşısını kəsiblər. Nəticədə toqquşmalar olub, Makronu istefaya çağıran izdiham polisə torpaq, saman və yumurta atıb.

Makron isə öz növbəsində, qəzəbli etirazçılara sakitləşdirməyə çalışaraq bildirib ki, böhranı bir neçə saata həll etmək olmaz və bunun üçün vaxt lazımdır.

Xatırladaq ki, Beşinci Respublikada fermerlərin etirazları yanvarın 18-də başlayıb. Nümayişçilər hakimiyyətə 100-dən çox iddia təqdim ediblər.

Almaniyada etirazlar daha əvvəl - 2023-cü ilin dekabrında başlayıb. Yerli fermerlər davamlı olaraq buldozərlərlə magistral yolları bağlayır və "Berlinə yürüşlər" təşkil edirlər. Traktor nümayişlərinin keçirilməsinə səbəb fermerlərin dizel yanacağına endirimlərdən və vergi güzəştlərindən məhrum olma ehtimalıdır.

Fermerlərin etirazları başqa ölkələrdə də keçirilir. Məsələn, yunan fermerlər hökumətin 2023-cü ildə ölkəni vuran təbii fəlakətlərə görə kompensasiyanı necə ödəyəcəyi ilə bağlı narahatlıq keçirirlər. Meşə yanğınları mövsümü, sonra isə "Elias" qasırğası və "Daniel" fırtınasının səbəb olduğu daşqınlar nəticəsində əkinlər və mal-qara məhv olub, bir çox kənd təsərrüfatı avadanlığı zədələnib və ya tamamilə sıradan çıxıb. Nəticədə fermerlər

məhsul itkisinin, eləcə də yatırılan kapitalın 100 faiz kompensasiyasını tələb edərək etirazlarını bildiriblər.

Portuqaliya da quraqlıqdan əziyyət çəkib. Ötən ay ölkə hakimiyyəti bir sıra Avropa ölkələrində artıq tüğyan edən etirazların qarşısını almaq üçün fermerlərə təcili yardım məqsədilə 500 milyon avro ayrıldığını elan edib. Bununla belə, fermerlər kənd təsərrüfatına dəstəyin illik və sabit olacağına dair zəmanət almaq üçün hələ də nümayişlərə gedirlər.

Bir çox ölkələrdə, məsələn, Niderland və Danimarkada fermerlər məhz Avropa Birliyinin "yaşıl siyasəti"ne görə qəzəbləniblər. Onların italyalı həmkarları isə Avropa Komissiyasına məktub göndərmək qərarına gəliblər və ölkənin daxili işlərinə qarışmamağı tələb ediblər.

Polşada həmkarlar ittifaqlarının məlumatına görə, Varşavadə keçiriləcək etiraz aksiyasında 50 minə yaxın insan iştirak edəcək. "Bizsiz aclıq olacaq" - traktorlar belə plakatlarla paytaxta üz tutublar. Onlar baş nazirin iqamətgahına çatmaq niyyətindədirlər.

Bu, polşalı fermerlərin ilk etiraz aksiyası deyil. Onlar yolları və sərhəd-keçid məntəqələrinə giriş-çıxışı bağlayırlar. Xaricdən gətirilən taxılı məhsullardan küçələrə töküüb və 160 ton qarğıdalı olan vaqonları aşırıblar.

Ekspertlər hesab edirlər ki, Aİ səviyəsində kənd təsərrüfatı siyasətinə düzəlişlər edilmədən yaranmış vəziyyətin həlli mümkün deyil.

*Rizvan CƏFƏROV,
"Azərbaycan"*